

Dret de la Seguretat Social

Codi: 102293

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500786 Dret	OT	4	1

Professor/a de contacte

Nom: Carolina Gala Duran

Correu electrònic: carolina.gala@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Miguel Arenas Gomez

Prerequisits

Per tal d'assolir un òptim seguiment de la matèria és convenient haver cursat Dret del Treball i de la Seguretat I i II, atès que determinades institucions del contracte de treball --particularment la suspensió i l'extinció del contracte de treball-- tenen incidència en l'acció protectora de la Seguretat Social.

Objectius

Dret de la Seguretat Social s'imparteix en el quart curs del grau de Dret. És una matèria de notable repercussió econòmica i social, i amb una clara incidència en l'activitat de les empreses i en la vida dels individus. El dret de la Seguretat Social ha assolit una autonomia creixent del Dret del treball atès que el Dret de la Seguretat Social té com a pretensió la protecció de tota la ciutadania, no només la d'aquelles persones que han desenvolupat o desenvolupen una activitat laboral o professional. Tanmateix, la ubicació de Dret de la Seguretat Social a l'itinerari d'Empresa exigeix subratllar les obligacions empresarials en la matèria, així com en la protecció de les persones que desenvolupin una activitat enquadrades en el règim general de la Seguretat Social, que és el règim que afecta a la majoria de les empreses.

Des del punt de vista formatiu les finalitats concretes de Dret de la Seguretat Social són:

-Identificar el concepte, l'objecte, les fonts i les competències estatals, autonòmiques i europees en matèria de Seguretat Social.

-Diferenciar entre àmbit subjectiu del sistema de Seguretat Social, nivells de protecció, finançament i gestió.

-Identificar les obligacions de les empreses en matèria d'actes de comunicació (inscripció, afiliació, altes i baixes) i de cotització. Diferenciar entre contingències professionals i contingències comunes.

-Identificar les prestacions tècniques, subsidis i pensions dispensats pel sistema de de Seguretat Social. Diferenciar-les de les prestacions que es poden dispensar des de la previsió empresarial.

Competències

- Analitzar adequadament les qüestions vinculades amb la igualtat entre homes i dones.
- Argumentar i fonamentar l'aplicació de les normes jurídiques.
- Buscar, interpretar i aplicar normes jurídiques, argumentant cada un d'aquests assumptes.
- Comunicar de manera persuasiva els punts de vista propis.
- Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
- Dominar les tècniques informàtiques per obtenir la informació jurídica (bases de dades de legislació, jurisprudència, bibliografia, etc.) i per comunicar dades.
- Exposar les reformes legislatives i els canvis jurisprudencials.
- Integrar la importància del dret com a sistema regulador de les relacions socials.
- Memoritzar i utilitzar la terminologia jurídica.
- Presentar informació de manera adequada en funció del tipus de públic.
- Reconèixer i resoldre problemes.
- Redactar textos jurídics (contractes, dictàmens, sentències, interlocutòries, providències, testaments, legislacions, etc.).
- Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.
- Tenir habilitat per prendre decisions.
- Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
- Utilitzar diferents tecnologies de la informació i la comunicació.

Resultats d'aprenentatge

1. "Interpretar la normativa laboral tenint en compte les regles generals d'interpretació i el principi ""pro operario""."
2. Aplicar el principi d'irrenunciabilitat dels drets laborals.
3. Comunicar de manera persuasiva els punts de vista propis.
4. Conèixer els fonaments de les àrees jurídiques de les relacions laborals en els supòsits específics de les administracions públiques.
5. Conèixer els mecanismes aplicables a cada situació.
6. Definir el contingut i la utilitat dels butlletins normatius i jurisprudencials i les bases de dades utilitzats en el marc laboral.
7. Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
8. Descriure el contingut mínim i imprescindible dels documents juridicolaborals que s'utilitzen actualment: contractes de treball, convenis col·lectius o comunicacions entre empresa i treballador, entre d'altres.
9. Descriure les bases de dades d'administracions públiques espanyoles i organitzacions europees i internacionals i saber accedir a les novetats que aquestes puguin facilitar.
10. Detectar els casos en què la negociació col·lectiva, els pactes unilaterals o les decisions unilaterals de l'empresa vulneren la igualtat entre homes i dones en el treball.
11. Detectar quan un pla d'igualtat té una efectivitat apreciable pel que fa a l'assoliment de la igualtat en l'empresa.
12. Enumerar els mitjans utilitzats (negociació col·lectiva, concertació social) pels grups i individus per a incidir en la creació del dret del treball.
13. Explicar i identificar el contingut i l'abast d'aquesta terminologia a tercers.
14. Identificar els diferents individus i grups socials i els seus interessos en l'àmbit d'aplicació del dret del treball: treballadors, empresaris, sindicats, associacions patronals, representants en l'empresa.
15. Identificar els punts i els aspectes que són objecte de reforma i integrar-los adequadament amb la part vigent de l'ordenament jurídic o de la jurisprudència i/o de la doctrina judicial.
16. Identificar les bases de dades de caràcter comercial i saber-les utilitzar adequadament.
17. Identificar les disposicions transitòries i derogatòries de les normes juridicolaborals i aplicar-les adequadament, en combinació amb el principi de condició més beneficiosa.
18. Interpretar i comprendre textos normatius laborals, sentències de l'ordre social i convenis col·lectius.
19. Presentar informació de manera adequada en funció del tipus de públic.
20. Reconèixer i resoldre problemes.
21. Redactar els documents esmentats amb un contingut i un estil adequats.

22. Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.
23. Tenir habilitat per prendre decisions.
24. Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
25. Utilitzar diferents tecnologies de la informació i la comunicació.

Continguts

I. FORMACIÓ HISTÒRICA I CONFIGURACIÓ

LLIÇÓ 1. FORMACIÓ HISTÒRICA I CONFIGURACIÓ

1. Els riscos socials i la protecció dels estats de necessitat.
 - 1.1. Tècniques inespecífiques: estalvi, beneficència i assegurança privada.
 - 1.2. Tècniques específiques de protecció: mutualisme obrer, assegurances socials obligatòries i Seguretat Social.
2. Antecedents normatius: de les assegurances socials a la Seguretat Social.
3. Concepte de sistema de Seguretat Social i la seva inclusió dins el conjunt de la Protecció Social.

II. SISTEMA ESPANYOL DE LA SEGURETAT SOCIAL

LLIÇÓ 2. ORDENACIÓ JURÍDICA DEL SISTEMA DE LA SEGURETAT SOCIAL

1. Ordenació jurídica del sistema de la Seguretat Social.
 - 1.1. Reconeixement constitucional de la Seguretat Social i el seu desenvolupament legal i reglamentari.
 - 1.2. Concepte de Dret de la Seguretat Social i els seus principis informadors.
 - 1.3. Reforma de la Seguretat Social. Reptes actuals: mesures per a evitar la discriminació entre homes i dones (causes i impacte de la "bretxa de pensions").
2. Potestat legislativa de les Comunitats Autònomes en matèria de Seguretat Social.
3. Internacionalització del Dret de la Seguretat Social.
 - 3.1. Normes internes del contingut internacional.
 - 3.2. Normes europees.
 - 3.3. Convenis internacionals.

LLIÇÓ 3. CONFIGURACIÓ DEL SISTEMA ESPANYOL DE LA SEGURETAT SOCIAL

1. Àmbit subjectiu del sistema de la Seguretat Social.
 - 1.1. Criteris delimitadors de l'àmbit subjectiu.
 - 1.2. Àmbit subjectiu del nivell contributiu.
 - 1.3. Àmbit subjectiu del nivell no contributiu.
2. Nivells del sistema de la Seguretat Social.
 - 2.1. Nivell contributiu.
 - 2.2. Nivell no contributiu.

3. Estructura del nivell contributiu de la Seguretat Social.

3.1. Règim General.

3.2. Règimens especials. Sistemes especials.

4. Acció protectora del sistema de la Seguretat Social.

4.1. Aspectes generals de l'acció protectora:

A) Característiques: a) irrenunciabilitat; b) inembargabilitat; c) caràcter tributable; d) nombre de pagues per pensió.

B) Regles comunes a les prestacions: a) prescripció i caducitat; b) reintegrament per cobrament indegut; c) quantia màxima i mínima; d) actualització de les pensions.

4.2. Acció protectora bàsica: situacions protegides i prestacions.

4.3. Acció protectora complementària: Serveis Socials, assistència social i millores voluntàries.

LLIÇÓ 4. FINANÇAMENT I GESTIÓ DE LA SEGURETAT SOCIAL

1. Finançament de la Seguretat Social.

1.1. Plantejament: models de finançament dels sistemes de Seguretat Social.

1.2. Els principis vinculats al finançament: caixa única, separació de fonts i contributivitat.

1.3. Fonts de finançament i mecanismes de reequilibri financer.

1.4. Finançament del nivell no contributiu de la Seguretat Social.

1.5. Finançament del nivell contributiu de la Seguretat Social. El mecanisme d'equitat intergeneracional.

2. Gestió de la Seguretat Social.

2.1. Aspectes jurídics de la gestió de la Seguretat Social.

2.2. Entitats Gestores i Serveis comuns.

2.3. Entitats col·laboradores: Mútues col·laboradores amb la Seguretat Social i empreses.

2.4. Comunitats Autònomes i gestió de la Seguretat Social.

III. RÈGIM GENERAL DE LA SEGURETAT SOCIAL

LLIÇÓ 5. ÀMBIT SUBJECTIU I ACTES D'ENQUADRAMENT

1. Àmbit subjectiu del Règim General de la Seguretat Social.

1.1. Inclusions.

1.2. Exclusions.

2. Inscripció d'empreses.

2.1. Concepte.

2.2. Subjectes.

2.3. Objecte.

3. Afiliació de treballadors. Altes i baixes.

3.1. Concepte.

3.2. Subjectes: afiliant, afiliat i afiliador.

3.3. Objecte: afiliació, altes i baixes.

4. Cotització a la Seguretat Social.

4.1. Concepte.

4.2. Subjectes: obligats, responsable i perceptor.

4.3. Objecte: les quotes i la seva determinació, conceptes pels quals es cotitza, bases i tipus de cotització.

4.4. Supòsits especials de cotització.

4.5. Recaptació. Aplaçament i fraccionament. Referència a la implantació del sistema de liquidació directa.

LLIÇÓ 6. FET CAUSANT I ACCIÓ PROTECTORA

1. Fets causants.

1.1. Concepte.

1.2. Classes i classificació: fets comuns i fets professionals.

2. Fets professionals: accident de treball i malaltia professional.

2.1. Concepte.

2.2. Nexes causals.

2.3. Responsabilitats empresarials: especial referència al recàrrec de prestacions i a les indemnitzacions a càrrec de l'empleador.

3. Fets causants comuns: accident comú, malaltia comuna, maternitat i altres.

4. Acció protectora.

4.1. Situacions de necessitat protegida (remissió)

4.2. Règim general de les prestacions:

A) Modalitats (remissió)

B) Sistemes de determinació de prestacions: base, tipus i quantitats a tant alçat.

C) Requisits d'accés : període de carència i situació d'alta.

D) Responsabilitats empresarials en matèria de prestacions.

LLIÇÓ 7. ACCIÓ PROTECTORA (I): ALTERACIÓ DE LA SALUT, INCAPACITATS LABORALS I CURA DE MENORS

1. Alteració de la salut.

1.1. Concepte i configuració.

1.2. Subjectes beneficiaris. Requisits.

1.3. Prestacions: assistència sanitària i altres prestacions.

- 1.4. Gestió i dinàmica de les prestacions.
2. Incapacitat temporal per al treball.
 - 2.1. Concepte.
 - 2.2. Subjectes beneficiaris: Requisits.
 - 2.3. Prestacions. Especial consideració del subsidiper incapacitat temporal.
 - 2.4. Gestió i dinàmica de les prestacions.
3. Risc durant l'embaràs i la lactància i prestació per naixement i cura de menors.
 - 3.1. Concepte.
 - 3.2. Subjectes beneficiaris. Requisits.
 - 3.3. Prestacions.
 - 3.4. Gestió i dinàmica de les prestacions.
 - 3.5. Prestació per naixement i cura de menors.
 - 3.6. Prestació per risc durant l'embaràs.
 - 3.7. Prestació per risc durant la lactància natural.
 - 3.8. Prestació per a l'atenció de fills amb càncer o malaltia greu.
 - 3.9. Prestació de coresponsabilitat en la cura del lactant.
4. Incapacitat permanent.
 - 4.1. Concepte.
 - 4.2. Graus.
 - 4.3. Subjectes beneficiaris. Requisits.
 - 4.4. Prestacions. Especial consideració de les prestacions dineràries.
 - 4.5. Gestió i dinàmica de les prestacions.
5. Lesions permanents no invalidants.

LLIÇÓ 8. ACCIÓ PROTECTORA (II): JUBILACIÓ I MORT I SUPERVIVÈNCIA

1. Jubilació.
 - 1.1. Concepte.
 - 1.2. Subjectes beneficiaris. Requisits.
 - 1.3. Prestacions. Especial consideració de la pensió de jubilació.
 - 1.4. Gestió i dinàmica de les prestacions. El complement pera la reducció de la bretxa de gènere.
 - 1.5. Supòsits especials de jubilació anticipada.
2. Mort i supervivència.

- 2.1. Concepte i situacions protegides.
- 2.2. Subjecte causant i fet causant. Requisits.
- 2.3. Subjectes beneficiaris. Requisits.
- 2.4. Prestacions. Especial consideració de les pensions de viduïtat i orfenesa i altres prestacions dineràries.
- 2.5. Gestió i dinàmica de les prestacions.

LLIÇÓ 9. ACCIÓ PROTECTORA (III): PROTECCIÓ DE LA FAMÍLIA I DESOCUPACIÓ

1. Protecció de la família.

- 1.1. Configuració i supòsits protegits.
- 1.2. Subjecte beneficiari. Requisits.
- 1.3. Prestacions: prestació no econòmica i prestacions econòmiques.
- 1.4. Gestió i dinàmica de les prestacions.
- 1.5. Procés de confluència dels nivells contributius i no contributius de les prestacions per protecció de la família.

2. Desocupació.

- 2.1. Concepte.
- 2.2. Supòsits generals i especials.
- 2.3. Subjectes beneficiaris. Requisits.
- 2.4. Prestacions. Nivell contributiu, nivell assistencial i renda activa d'inserció.
- 2.5. Gestió dinàmica de les prestacions.

IV. RÈGIMS ESPECIALS I SISTEMES ESPECIALS DE LA SEGURETAT SOCIAL. MILLORES VOLUNTÀRIES.

LLIÇÓ 10. RÈGIMS ESPECIALS I SISTEMES ESPECIALS DE LA SEGURETAT SOCIAL

1. Règims especials.

- 1.1. Concepte.
- 1.2. Tipologia.
- 1.3. Regulació jurídica dels règims especials: subjectes protegits, finançament, acció protectora, gestió i dinàmica de les prestacions.

2. Sistemes especials.

LLIÇÓ 11. MILLORES VOLUNTÀRIES.

1. Les millores voluntàries de l'acció protectora de la Seguretat Social: concepte i règim bàsic.
2. Millores gestionables per l'empresari.
3. Millores de gestió externalitzada.
 - 3.1. El contracte d'assegurança col·lectiva.

3.2. El pla de pensions.

V. PRESTACIONS ASSISTENCIALS

LLIÇÓ 12. PRESTACIONS ASSISTENCIALS ESTATALS

1. Prestacions no contributives de Seguretat Social

1.1. Seguretat Social i prestacions no contributives: Protecció Social.

1.2. Marc constitucional i legal de les prestacions no contributives.

2. Supòsits protegits i prestacions no contributives de Seguretat Social

2.1 Pensions.

2.1.1. Pensió d'invalidesa.

2.1.2. Pensió de jubilació.

2.2. Prestacions econòmiques familiars (remissió Tema 9).

2.3. L'ingrès mínim vital.

3. La protecció per dependència.

3.1. Subjectes beneficiaris

3.2. Acció protectora: subjectes i entitats intervinents.

3.3. Contingut de l'acció protectora.

Metodologia

El procés d'aprenentatge de l'alumnat en el marc d'aquesta assignatura s'organitzarà a partir dels tres tipus d'activitats formatives que s'exposen a continuació:

1. Activitats dirigides

Les activitats dirigides són totes aquelles que es desenvolupen amb supervisió del professorat. Com a activitats dirigides es realitzen dues grans tipologies d'activitats:

En primer lloc, les classes magistrals. Es tracta d'una activitat on el protagonisme principal recau en el professorat i tenen un caràcter essencialment teòric i consistiran en l'exposició per part del professorat de diversos aspectes del temari, prenent com a base la normativa aplicable i els dossiers que eventualment es facilitin a través de l'Espai Docent de l'assignatura dins del Campus Virtual, que inclouran esquemes i altres materials d'interès per a l'anàlisi de cadascun dels temes (extractes de sentències, fragments de convenis col·lectius, etc.).

En segon lloc, les classes pràctiques que es duen a terme amb un protagonisme compartit de professorat i alumnat. Aquestes activitats tindran un caràcter marcadament pràctic. Es portaran a terme tres activitats pràctiques avaluables. L'assistència a les classes pràctiques és obligatòria.

2. Activitats supervisades.

Les activitats supervisades són aquelles activitats de tutorització que es poden realitzar fora de l'aula, individual o col·lectivament, per ajudar a l'alumnat en la realització de les seves tasques i en la comprensió de la matèria.

3. Activitats autònomes

Les activitats autònomes són totes aquelles en les quals l'alumnat s'organitza el seu temps i esforç de forma autònoma, ja sigui individualment o en grup, com la recerca i l'estudi de bibliografia, l'elaboració d'esquemes o resums, etc. En el marc d'aquesta assignatura la part essencial de les activitats autònomes es vincula al seguiment de les classes teòriques i a la preparació de l'examen final teòric.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	23	0,92	18
Classes pràctiques	22	0,88	1, 3, 14, 17, 18, 20, 22, 23, 25
Tipus: Autònomes			
Cerca de jurisprudència, bibliografia i altres materials	12	0,48	7, 9, 18, 20, 22
Estudi de la matèria	50	2	1, 13, 15, 17, 18, 22
Examen	5	0,2	1, 13, 15, 18
Lectura de textos: jurisprudència, articles i documents complementaris	20	0,8	6, 18
Redacció de supòsits pràctics i de fitxes	18	0,72	15, 17, 18, 20, 21

Avaluació

1. Sistema d'avaluació ordinari

Aquest sistema combina l'avaluació continuada de les activitats pràctiques i la resolució d'un examen final teòric.

1.1 Avaluació continuada de les activitats pràctiques.

La nota corresponent a l'avaluació continuada de les activitats pràctiques serà la mitjana aritmètica de les qualificacions obtingudes a les tres activitats pràctiques d'avaluació que es duran a terme durant el semestre. S'ha de fer un mínim d'una activitat pràctica avaluable.

1.2 Examen final teòric ordinari.

S'hi pot presentar l'alumnat amb independència de la nota mitjana que s'hagi obtingut en l'avaluació continuada. Consistirà en la resolució d'entre 3 i 5 preguntes, algunes de les quals podran correspondre a qüestions tractades a través de les activitats pràctiques. Cadascuna de les preguntes de l'examen es qualificarà de 0 a 10 punts. Hi haurà també algunes preguntes test que es reservaran per a matèries determinades.

1.3 Qualificació de l'assignatura amb el sistema d'avaluació ordinari

La puntuació obtinguda a través de l'avaluació continuada de les activitats pràctiques tindrà un valor del 50% de la qualificació de l'assignatura. La puntuació de l'examen final teòric tindrà un valor del 50% de la

qualificació de l'assignatura. Per a poder sumar la puntuació corresponent a l'avaluació continuada de les activitats pràctiques cal que la nota de l'examen final teòric sigui de com a mínim de 5 punts sobre 10. Si no s'assoleix aquest mínim la qualificació serà "suspens" i el valor numèric el corresponent a l'examen teòric expressat en el paràmetre 0-10. En cas que s'aprovi la part teòrica amb una nota igual o superior al 5 i la nota d'avaluació continuada no permeti aprovar l'assignatura, la qualificació de l'examen teòric es guardarà per a la reavaluació. Per tant, l'estudiant únicament haurà d'examinar-se de la part pràctica a l'examen de reavaluació.

La qualificació final de l'assignatura s'obtindrà fent la mitjana corresponent i es considerarà superada si s'assoleix un mínim de 5 punts sobre 10.

2. Reavaluació.

Consta d'un examen teòric i, per algunes persones, també d'un examen pràctic.

2.1 Examen teòric. Consistirà en la resolució d'entre 3 i 5 preguntes, algunes de les quals podran correspondre a qüestions tractades a través de les activitats pràctiques. Cadascuna de les preguntes de l'examen es qualificarà de 0 a 10 punts. Hi haurà també algunes preguntes test que es reservaran per a matèries determinades.

2.2 Examen pràctic. Consistirà en la resolució convenientment fonamentada en dret, d'un supòsit pràctic amb el contingut temàtic corresponent a la matèria objecte d'examen, similar als que s'han resolt durant les activitats pràctiques sotmeses a avaluació continuada. Aquesta part de l'examen tindrà un valor del 50% de la nota.

Només hauran de realitzar l'examen pràctic les persones que hagin obtingut una nota inferior a 5 punts sobre 10 a través de les activitats pràctiques d'avaluació continuada. A les persones que hagin obtingut una nota igual o superior a 5 punts se'ls mantindrà aquesta nota com a qualificació de part pràctica.

2.3 La qualificació final de l'examen s'obtindrà fent la mitjana ponderada de la puntuació obtinguda en les dues parts, teòrica i pràctica. L'assignatura s'aprovarà quan aquesta mitjana sigui igual o superior a 5, sempre que la nota de la part teòrica sigui igual o superior a 5. Si la nota de la part teòrica no assoleix aquest mínim, la qualificació serà "suspens" i el valor numèric el corresponent a l'examen teòric expressat en el paràmetre 0-10.

2.4. Per a participar a la reavaluació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura.

3. Atribució de la qualificació de matrícula d'honor.

En cas que diversos estudiants hagin assolit, en aplicació dels criteris anteriors, una nota màxima de 10 punts a l'examen i no sigui possible atribuir la qualificació de matrícula d'honor a totes les persones amb aquesta qualificació, servirà com a element diriment la nota obtinguda a pràctiques.

L'alumnat que copii o intenti copiar a un examen tindrà un 0 en l'examen. L'alumnat que presenti una pràctica en el que hi hagi plagiat obtindrà un 0 i rebrà una advertència. En cas de reiteració de la conducta, se suspendrà l'assignatura.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen	50 per 100	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25
Pràctica d'examen	50 per 100	0	0	1, 4, 5, 17, 18, 20, 23
Pràctiques (avaluació continuada)	50 per 100	0	0	1, 3, 6, 8, 10, 13, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24

Bibliografia

Bibliografia:

Blasco Lahoz, Francisco i López Gandía Juan, Curso de Seguridad Social. València: Tirant lo Blanch. Última edició. Document electrònic.

Esteban Legarreta, Ricardo i altres. Dret de la Seguretat Social I i II. Barcelona: UOC. Última edició. Document electrònic.

González Ortega, Santiago, Introducción al derecho de la Seguridad Social. València: Tirant lo Blanch. Última edició. Document electrònic.

Roqueta Buj, Remedios i García Ortega, Jesús (Directors), Derecho de la Seguridad Social. Valencia: Tirant lo Blanch. Última edició. Document electrònic.

La bibliografía està disponible a la biblioteca digital UAB.

Programari

L'assignatura no exigeix un programari específic.